

Bryssel den 26 november 2018
(OR. en)

14551/18

DEVGEN 219
GENDER 44
SUSTDEV 15
SOC 725
ONU 100
ACP 120
RELEX 990
COHAFA 104
COHOM 150

LÄGESRAPPORT

---

från: Rådets generalsekretariat

av den: 26 november 2018

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 14027/18

Ärende: Genomförandet av EU:s andra handlingsplan för jämställdhet under 2017: stärkande av jämställdhet och kvinnors egenmakt i EU:s yttre åtgärder – Rådets slutsatser (26 november 2018)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om genomförandet av EU:s andra handlingsplan för jämställdhet under 2017: stärkande av jämställdhet och kvinnors egenmakt i EU:s yttre åtgärder, som antogs av rådet vid dess 3654:e möte den 26 november 2018.

Rådets slutsatser om genomförandet av EU:s andra handlingsplan för jämställdhet under 2017: stärkande av jämställdhet och kvinnors egenmakt i EU:s yttre åtgärder

1. Det har gjorts betydande framsteg globalt när det gäller att uppnå jämställdhet samt fullt åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och egenmakt för alla kvinnor och flickor. Nivån på framstegen skiljer sig dock åt mellan olika regioner och inom länder. I många delar av världen lämnas flickor och kvinnor systematiskt utanför och diskrimineras. Kvinnors politiska deltagande ligger fortfarande på en låg nivå i många länder. Kränkningar av och brott mot kvinnors och flickors mänskliga rättigheter fortsätter att ske dagligen och är i vissa fall av en omfattning som inte skådats tidigare.
2. I nästan alla länder är kvinnor fortfarande inte jämställda med män vad gäller inkomst, utbildning av god kvalitet, yrkesutbildning och tillgång till hälso- och sjukvård eller teknik. Kvinnor har ofta inte samma tillgång till eller kontroll över produktionsmedel som mark. Kvinnor och flickor fortsätter att i oproportionerlig utsträckning bära bördan av obetalt omsorgsarbete. Brist på vatten, sanitet och hygien gör det mycket svårare för kvinnor och flickor att leva ett säkert, produktivt och hälsosamt liv. Könsbaserade ojämlikheter gör att kvinnor och flickor drabbas oproportionerligt hårt av fattigdom, hindrar dem från att fullt ut åtnjuta alla mänskliga rättigheter och berövar dem möjligheter till välbefinnande.
3. Konflikter, följderna av klimatförändringarna, naturkatastrofer och tvångsförflyttningar förvärrar situationen. Sexuellt och könsrelaterat våld används för politiska, ekonomiska och militära syften. I detta sammanhang ser rådet mycket positivt på att Nobels fredspris 2018 tilldelades de som arbetar för att få användningen av sexuellt våld som ett vapen i krig och väpnade konflikter att upphöra. Kvinnor och flickor utsätts för människohandel och slaveri eller säljs som handelsvaror. Skadliga sedvänjor som kvinnlig könsstympning och barnäktenskap, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap fortgår och utgör en allvarlig kränkning av de mänskliga rättigheterna.

4. Mot denna bakgrund, och i överensstämmelse med EU:s regelverk, bekräftar rådet EU:s och medlemsstaternas åtagande att främja kvinnors och flickors fulla åtnjutande av alla mänskliga rättigheter, jämställdhet mellan kvinnor och män och kvinnors och flickors egenmakt samt att prioritera dessa frågor inom alla åtgärdsområden. Främjande, skydd och förverkligande av mänskliga rättigheter för kvinnor och flickor, jämställdhet mellan könen samt kvinnors och flickors egenmakt är övergripande prioriteringar och mål för EU. EU:s handlingsplan för jämställdhet är ett viktigt instrument som bidrar till uppnåendet av dessa mål. Ett antal hinder återstår. Framstegen måste påskyndas och de resultat som har uppnåtts måste vidmakthållas och skyddas så att man kan undvika försämringar eller bakslag.
5. Rådet erinrar om EU:s och dess medlemsstaters åtagande om att uppnå de 17 målen för hållbar utveckling senast 2030 och bekräftar att jämställdhet och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och deras egenmakt är centrala aspekter av Agenda 2030, både som ett fristående mål och som en övergripande prioritering i enlighet med principen om att inte lämna någon på efterkälken. I detta sammanhang välkomnar rådet de framsteg som gjorts under 2017, i synnerhet vad gäller mål 5 för hållbar utveckling om jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor, mål 1 om fattigdomsutrotning, mål 8 om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt mål 16 om fred, rättvisa och starka institutioner. EU:s handlingsplan för jämställdhet bidrar till genomförandet av det europeiska samförståndet om utveckling som en del av EU:s övergripande svar på Agenda 2030 inom alla områden för yttre åtgärder.
6. Rådet erinrar om sina slutsatser av den 26 maj 2015 om jämställdhet i utvecklingssamarbetet och av den 26 oktober 2015 om handlingsplanen för jämställdhet 2016–2020¹ (nedan också kallad *den andra handlingsplanen*) samt av den 11 december 2017 om 2016 års årliga genomföranderapport om den andra handlingsplanen för jämställdhet och upprepar hur viktigt det är att säkerställa ett strategiskt och effektivt genomförande samt övervakning, utvärdering, rapportering och uppföljning i alla EU:s yttre förbindelser.

---

¹ 13201/15.

7. Rådet välkomnar de framsteg som gjorts med genomförandet av den andra handlingsplanen som presenteras i den andra årliga genomföranderapporten², och erkänner de framsteg som gjorts avseende samtliga mål som avser en förändring av den institutionella kulturen, såsom ett mer engagerat ledarskap på det politiska och förvaltningsmässiga området, en utökad användning av intern och extern expertis på jämställdhetsområdet och av jämställdhetsanalyser, ökad integrering av jämställdhetsperspektivet, särskilt med avseende på budgetförfaranden, inom både befintliga och nya initiativ samt en ökning av särskilt avsatta medel. Framstegen med genomförandet av målen för en förändring av den institutionella kulturen bör kontinuerligt stärkas och rapporteras.
8. Rådet noterar med tillfredsställelse den regionala dimensionen av rapporteringen som kommer att underlätta utvärderingen av regionala framsteg med genomförandet, fastställandet av god praxis och områden som behöver förbättras. Rådet ser också mycket positivt på rapportens breddade räckvidd och att den för första gången innehåller information från områden som forskning och innovation, handel och internationell rörlighet, och uppmanar kommissionen att fortsätta med dessa insatser. Rådet välkomnar dessutom att ökad uppmärksamhet ägnas åt särskilda teman, bland annat kampen mot människohandel, kvinnors politiska deltagande, kvinnors tillgång till finansiella tjänster och kvinnors och flickors ekonomiska egenmakt.
9. Rådet noterar den positiva trenden men bekräftar att kommissionen, den höga representanten och medlemsstaterna avsevärt måste öka sina ansträngningar för att uppnå de fem minimistandarder för prestanda³ som anges i den andra handlingsplanen som en utgångspunkt för ett jämställdhetsinriktat och omdanande förhållningssätt i alla EU:s yttre åtgärder och internationella samarbeten. Uppfyllandet av dessa fem standarder är en grundläggande förutsättning för att målet på 85 %⁴ som angetts i den andra handlingsplanen ska kunna nås, inbegripet för medlemsstaterna.

---

² 13188/18 + ADD1+2 - SWD(2018) 451 final.

³ Minimistandarder för prestanda: 1) OECD/DAC:s genusmarkör 0 (en markör som ger projekt poäng utifrån hur stor dess genusdimension är) är alltid motiverad; 2) det görs en jämställdhetsanalys av alla prioriterade sektorer; 3) könsuppdelade uppgifter används under hela projekt- och programcykeln och programplaneringen; 4) jämställdhetsexpertis finns och används vid rätt tillfälle i programcykeln och programplaneringen; 5) arbetsdokumentets mål väljs ut för rapportering.

⁴ Integrering av jämställdhetsperspektivet i 85 % av alla nya EU-initiativ senast 2020.

10. EU fortsätter att helhjärtat stödja främjandet, skyddet och förverkligandet av alla mänskliga rättigheter och ett fullständigt och effektivt genomförande av handlingsplanen från Peking och handlingsplanen från den internationella konferensen om befolkning och utveckling samt resultaten från konferenserna för översyn av dessa, och står fast vid sitt engagemang för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i detta sammanhang. Med detta i åtanke bekräftar EU sitt engagemang för främjandet, skyddet och förverkligandet av varje individs rätt att utöva full kontroll över och besluta fritt och ansvarsfullt i frågor som rör deras sexualitet och sexuella och reproduktiva hälsa, utan diskriminering, tvång eller våld. EU betonar dessutom att alla människor måste ges tillgång till omfattande information och utbildning avseende sexuell och reproduktiv hälsa, inbegripet omfattande sexualundervisning och hälso- och sjukvårdstjänster, av god kvalitet och till överkomliga priser. Rådet välkomnar den detaljerade rapporteringen om EU:s verksamhet på området för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, i linje med det nya europeiska samförståndet om utveckling, och betonar att det behövs bättre rapporteringsmetoder. Rådet betonar vidare vikten av fortsatt mobilisering av ytterligare medel och stöd till berörda aktörer på detta område.

11. Rådet uppmanar också alla EU-aktörer, inbegripet medlemsstaterna, att fortsätta att sträva efter att förebygga, bekämpa och lagföra av alla former av sexuellt och könsrelaterat våld, däribland våld i nära relationer och skadliga sedvänjor såsom kvinnlig könsstympning och barnäktenskap, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap samt konfliktrelaterat sexuellt och könsbaserat våld, sexuella trakasserier och övergrepp, våld och mobbning på nätet. I detta sammanhang understryker rådet behovet av stöd till offren och erinrar om EU:s strävan att förebygga, bekämpa och lagföra alla former av sexuellt och könsrelaterat våld, även mot män och pojkar, utan diskriminering på grundval av överlevarens sexuella läggning och könsidentitet. Sexuellt och könsrelaterat våld är både en orsak till och ett resultat av bristande jämställdhet. Särskild uppmärksamhet bör ägnas kvinnor och flickor som utsätts för flera olika samverkande former av diskriminering, däribland migranter, flyktingar samt kvinnor och flickor med funktionsnedsättning.

12. Rådet välkomnar de nya möjligheter till ökat samarbete mellan kommissionens avdelningar, utrikestjänsten och medlemsstaterna som genomförandet av den andra handlingsplanen inneburit, där framsteg påvisas i riktning mot förbättrad samstämmighet och strategisk samordning mellan EU-aktörer i partnerländerna, bl.a. genom förstärkta politiska dialoger och människorättsdialoger. Det är av yttersta vikt att bevara denna samstämmighet och samordning i internationella debatter och forum, särskilt FN:s råd för mänskliga rättigheter, generalförsamlingens tredje utskott och FN:s kvinnokommission, säkerhetsrådets öppna debatt om kvinnor, fred och säkerhet samt inom ramen för politiska dialoger och människorättsdialoger med partnerländer.

13. Rådet bekräftar EU:s starka engagemang och stöd för effektiv multilateralism och en regelbaserad världsordning. något som exempelvis illustreras av det partnerskap som inletts med initiativet Spotlight, ett initiativ från EU och FN för att avskaffa våld mot kvinnor och flickor världen över. Rådet välkomnar också EU:s och dess medlemsstaters ledande roll i stödandet av internationella initiativ för att främja kvinnors och flickors fulla åtnjutande av alla mänskliga rättigheter, jämställdhet och ökad egenmakt för kvinnor och flickor, och efterlyser fortsatt samarbete och strategiska partnerskap med FN, andra multilaterala organisationer och det civila samhället som viktiga partner till EU i detta avseende. Rådet bekräftar EU:s starka engagemang för ett fullständigt genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 och dess uppföljningsresolutioner. Rådet bekräftar sitt engagemang för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och konfliktlösning, i fredsförhandlingar, medling och fredsbyggande åtgärder, särskilt genom att främja kvinnors ledarskap och stödja den roll som civilsamhällesorganisationer och kvinnors gräsrotsorganisationer spelar. Rådet hänvisar till och understryker synergier med EU:s strategi när det gäller kvinnor, fred och säkerhet.

14. Rådet välkomnar den mer framträdande integreringen av jämställdhet i EU:s politiska ståndpunkter och dialoger med partnerländer och efterlyser att jämställdhetsperspektivet regelmässigt införlivas i åtgärder och alla policydialoger och politiska dialoger om andra viktiga områden, t.ex. sysselsättning, handel, förvaltning av offentliga finanser, reformer av offentlig förvaltning, transporter, energi, jordbruk, miljö, utbildning, hälso- och sjukvård samt informations- och kommunikationsteknik.
15. Rådet understryker vikten av ett starkt samarbete med civilsamhället vid genomförandet av den andra handlingsplanen och mera allmänt i arbetet med att uppnå målen om hållbar utveckling. I detta sammanhang uppmanar rådet kommissionens avdelningar och utrikestjänsten att fortsätta att stärka samarbetet och samrådet med civilsamhällesorganisationer som arbetar för jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt. Detta bör ske på alla nivåer i genomförandet av den andra handlingsplanen, även vid jämställdhetsanalys, och under hela programplanerings- och policycyklerna. Behovet av ökad säkerhet och trygghet för kvinnoorganisationer och kvinnliga människorättsförsvarare bör vederbörligen beaktas.
16. Rådet bekräftar samtidigt behovet av att engagera män och pojkar i arbetet för att avskaffa klyftorna mellan kvinnor och män, öka deras medvetenhet om effekterna av bristande jämställdhet och att främja en aktiv och meningsfull roll för dem i arbetet med att stötta beteendeförändringar, komma till rätta med diskriminerande sociala normer och bekämpa könsstereotyper.
17. Rådet uppmanar kommissionens avdelningar, utrikestjänsten och medlemsstaterna att systematiskt använda jämställdhetsanalys, integrering av jämställdhetsperspektivet, könssuppdelade uppgifter och jämställdhetsrelaterade indikatorer vid kartläggning, planering, genomförande, övervakning och utvärdering inom alla EU:s yttre åtgärder. Detta är en förutsättning för att förverkliga ett genusförändrande förhållningssätt i EU:s yttre åtgärder och internationella samarbeten. Man bör överväga att ge både ekonomiskt och tekniskt stöd till partnerländer för sammanställning och användning av jämställdhetsstatistik.

18. Med tanke på målet i rapporten om den andra handlingsplanen att övervaka alla EU-aktörers genomförande av handlingsplanen på årsbasis välkomnar rådet avsikten från kommissionens avdelningar och utrikestjänsten att inkludera kvalitativa uppgifter i nästa rapporteringsfas. Denna analys skulle kunna vara ett första steg mot den slutliga utvärderingen av genomförandet av den andra handlingsplanen, i enlighet med kraven i själva handlingsplanen, som kommer att ligga till grund för handlingsplanens fortsättning. Den slutliga utvärderingen, inbegripet dess rekommendationer, bör innehålla ett antal mål som anges i den andra handlingsplanen, särskilt de som rör en förändring av den institutionella kulturen och kvinnors ekonomiska egenmakt. I utvärderingen bör också en analys göras av den andra handlingsplanens bidrag till mål 5 för hållbar utveckling och Agenda 2030. Rådet uppmanar dessutom kommissionens avdelningar och utrikestjänsten att fortsätta att undersöka förenklade och användarvänliga rapporteringsmekanismer och frågeformulär, och att främja kommunikation och utbyten i den frågan.
-